

Welkom in de wereld van premieregelingen

Nuttige inzichten uit
de huidige DC-praktijk

Lightpaper

TKP

Onze lightpapers

In de pensioenwereld werken we toe naar een heel nieuw stelsel. Grote veranderingen en nieuwe wet- en regelgeving gaan daardoor hand in hand. Onderweg naar het nieuwe stelsel komen we een aantal grote vraagstukken tegen. In onze lightpapers delen we onze kennis en expertise daarover en duiden we wat dat voor u betekent. Deze keer: welke elementen zien we van de huidige DC-regelingen straks terug in het nieuwe stelsel? En wat heeft u nu al aan die kennis?

Kijkje in een nieuwe wereld

We gaan in het nieuwe pensioenstelsel van een DB-wereld naar een DC-wereld. Of beter gezegd: van een stelsel gebaseerd op aanspraken naar een stelsel gebaseerd op premies. En dat heeft gevolgen voor uw pensioenadministratie en -communicatie. Als Nederlandse pensioenuitvoeringsorganisatie met de meeste DC-ervaring delen we graag onze kennis en ervaring met u.

In het nieuwe pensioenstelsel is er de keuze uit 2 contracten: de solidaire premiereregeling (spr) en de flexibele premiereregeling (fpr). In beide contractvormen komen zowel elementen uit de huidige individuele DC-regelingen terug, als een aantal collectieve elementen. Met welke contractvorm u straks gaat werken, wordt de komende paar jaar duidelijk: dan maken de sociale partners hun keuze voor een regeling. Bovendien zijn er ook onderliggende keuzes waarmee de sociale partners en pensioenfondsen verder bepalen hoe de spr- en fpr-contracten er precies uit gaan zien. Dat betekent dat u de komende tijd veel afwegingen te maken heeft. En daarbij kan onze DC-ervaring bij verschillende soorten pensioenuitvoerders (bpf, opf, ppi, verzekeraar) nuttig zijn.

Vorbereiden op een nieuwe wereld

Met deze lightpaper helpen we u voor te bereiden op de keuzes die voor u liggen. We nemen u mee in de huidige wereld van DC-regelingen, bespreken 3 belangrijke onderscheidende elementen en – daaraan gekoppeld – welke 3 concrete aandachtspunten nu al voor u van belang kunnen zijn.

De toekomst is aan premieregelingen

De opdeling tussen DB en DC verdwijnt de komende jaren – uiterlijk januari 2027 – om plaats te maken voor 2 nieuwe contractvormen. Dat betekent niet dat de solidaire premieregeling (spr) en de flexibele premieregeling (fpr) de plaatsvervangers van DB en DC zijn. De nieuwe contractvormen zijn namelijk beide premieregelingen en liggen dus allebei het dichtst bij de huidige DC-regelingen. De toekomst van de pensioenwereld is een stelsel gebaseerd op premies. En zónder toezeggingen over de hoogte van de uitkeringen.

Concreet: deze DC-onderdelen blijven

De premieregelingen in het nieuwe stelsel hebben veel kenmerken van de huidige DC-regelingen. De belangrijkste elementen die we als TKP nu al in onze DC-uitvoering kennen en toepassen, en die terug gaan komen in de nieuwe wereld, zijn:

- > Verdelen van biometrische risico's via gerichte toedeling
- > Doorbeleggen na pensioendatum met een variabele uitkering (bij fpr optioneel, bij spr verplicht)
- > Toekennen rendement aan persoonlijk pensioenvermogen
- > Helpen bij het maken van beleggingskeuzes (straks alleen binnen de fpr)
- > Inzicht geven in de opbouw van het pensioenkapitaal

Voor pensioenuitvoerders die nooit eerder met een DC-regeling werkten, betekent het nieuwe stelsel een grote verandering. Ongeacht de contractvorm die door de sociale partners gekozen wordt. Want al heeft de spr net als de huidige DB-regelingen collectieve elementen, het is toch echt een premieregeling. In de DB-wereld worden resultaten of correcties nu nog via de dekkingsgraad verwerkt en zijn daardoor minder zichtbaar. In het nieuwe stelsel worden risico's en rendementen direct zichtbaar op de rekeningen van individuele deelnemers.

Wat we van huidige DC-uitvoering kunnen leren

In grote lijnen zijn er 3 onderscheidende elementen die kenmerkend zijn voor de uitvoering van de huidige DC-regelingen met persoonlijke pensioenvermogens. Dat zijn: de directere invloed van resultaten (1), de grotere invloed van actualiteit (2) en de grotere zichtbaarheid van resultaten voor deelnemers (3). Deze kenmerken blijven.

1. Resultaten hebben directere invloed

Bij het uitvoeren van DC-regelingen is de directere invloed van resultaten een belangrijk onderscheidend element. Wanneer u nu nog vooral met DB-regelingen werkt, dan is die invloed veel kleiner. Het opgebouwde pensioenvermogen is dan een aanspraak: een combinatie van opbouwpercentage en diensttijd van de deelnemer in kwestie. Deze gegevens hebben een relatief lage wijzigingsfrequentie, waardoor het pensioen stabiel oogt. Natuurlijk hebben beleggingsresultaten wel invloed, maar die zit als het ware 'verstopt' in de dekkingsgraad. Een DC-pensioen, feitelijk een persoonlijk pensioenvermogen, wordt veel directer bepaald door financiële resultaten: er is een 1-op-1 relatie tussen behaalde rendementen en persoonlijk pensioen. DC-regelingen hebben daardoor een hogere wijzigingsfrequentie. Denk aan dagelijks wijzigende beleggingskoersen. Hierdoor oogt én is het persoonlijk pensioenvermogen veel variabel.

2. Grotere invloed van actualiteit

Een DC-administratie moet actueler zijn dan een DB-administratie. Zo moeten beleggingsresultaten direct verwerkt kunnen worden. De snel gestegen energieprijzen en het effect daarvan op de financiële markten is een goed voorbeeld: als een dergelijke crisis zich voordoet, zien DC-deelnemers in hun pensioenportaal wat het economische effect daarvan is (al zal dat niet realtime zijn). En andersom: als de markt in de lift zit, verwachten deelnemers dat direct terug te zien in hun pensioenvermogen. De dynamiek van de DC-wereld stelt dus meer eisen aan de pensioenadministratie. Om altijd precies de juiste stand van het pensioen te kunnen bepalen, zijn er veel meer gegevens nodig over de ontwikkeling van individuele pensioenvermogens dan DB-administraties nu kunnen leveren.

Stellen deelnemers met een DC-regeling andere vragen?

We hebben onderzocht of deelnemers met een DC-regeling andere vragen stellen dan deelnemers met een DB-regeling. Het geruststellende antwoord is dat 80% van de vragen hetzelfde is. Dat zijn vragen als: 'Wanneer kan ik met pensioen?', of: 'Waar pas ik mijn postadres aan?'. De 20% wél afwijkende vragen van deelnemers aan DC-regelingen gaan voornamelijk over beleggingen. Deze deelnemers reageren op het directe inzicht dat ze van ons in hun resultaten krijgen. Als beleggingsresultaten schommelen, bijvoorbeeld, of als een werkgever de premie niet heeft betaald.

3. Zichtbaarheid van resultaten

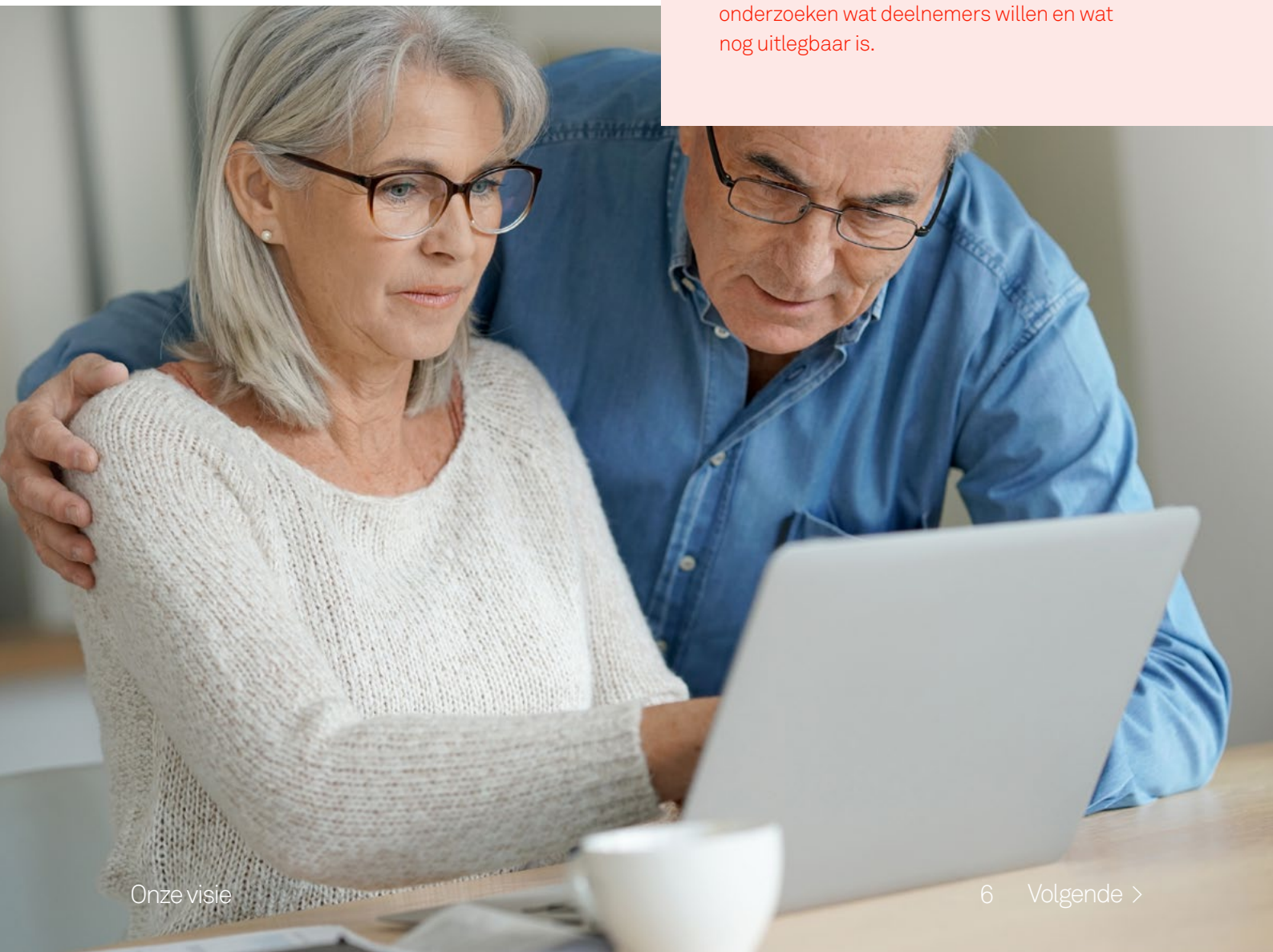
De opbouw van het pensioenkapitaal is in een DC-administratie veel meer een individuele zaak. Correcties, schommelingen en kosten per persoon zijn veel zichtbaarder en niet versluierd door spreiding over een grotere populatie, zoals bij DB-regelingen. We werken in onze huidige DC-administratie voor een klant bijvoorbeeld met 'units' op individueel niveau, waarin we bijhouden welke eenheden in de diverse beleggingsfondsen elke deelnemer heeft. Via die units verbinden we de systemen van vermogensbeheerders met onze pensioenadministratie, zodat deelnemers elke eigen wijziging zouden kunnen zien. Of je het ook altijd wil laten zien, is de vraag.

Op het gebied van communicatie betekent deze grotere zichtbaarheid dat we ook heldere uitleg moeten kunnen geven over schommelingen en wijzigingen. Of juist over de afwezigheid ervan, bijvoorbeeld doordat resultaten worden gespreid. Belangrijk is wel om rekening te houden met het verschijnsel dat met meer inzicht óók meer vragen komen. Want hoe meer je laat zien en hoe meer openheid je geeft, hoe meer onzekerheid je bij deelnemers oproept (dat noemen we ook wel een ‘transparantieparadox’). Dat kan zelfs leiden tot – bijvoorbeeld – overhaaste beslissingen, zoals het aanpassen van de beleggingskeuze. Beslissingen dus die niet altijd in het voordeel van deelnemers zijn.

Uitkeringsfase: spreken we over kapitaal of over uitkering?

De stelselverandering heeft veel impact op de uitvoering, maar óók op de communicatie. Want hoe leg je uit dat bij een positief rendement de uitkering soms niet stijgt? Of dat bij een negatief rendement de uitkering soms juist wel stijgt? Die situaties kunnen ontstaan door de invloed die de rente zowel op de uitkering als op het kapitaal heeft. Met name vlak voor de pensioendatum, omdat er dan veel kapitaal zit in beleggingen waarvan de waarde afhangt van de rente.

Dit fenomeen – dat er is om deelnemers vlak voor pensioendatum te beschermen tegen renteschommelingen – bestaat dus al in de huidige DC-praktijk. En daarin zien we dat deze ogenschijnlijke tegenstrijdigheid lastig is te begrijpen. Een oplossing zou zijn om in de uitkeringsfase niet primair over het kapitaal te communiceren, maar over de uitkering. Wij onderzoeken wat deelnemers willen en wat nog uitlegbaar is.

3 gevolgen om rekening mee te houden

In het nieuwe stelsel komen veel elementen en onderdelen van de huidige DC-uitvoering terug. Vanuit onze ervaring met DC-uitvoering kunnen we daarom goed inschatten wat belangrijke aandachtspunten zijn in de ontwikkeling naar de nieuwe pensioenuitvoering. Met welke gevolgen kunt u nu al rekening houden?

1. Nieuwe eisen aan klantbediening

Een belangrijk onderscheidend element van DC-uitvoering is de grotere zichtbaarheid van resultaten en rendementen, zo schreven we eerder al. En dat maakt klantbediening een belangrijk aandachtspunt wanneer u van een DB- naar een DC-wereld gaat. Zeker voor de meest individuele contracten geldt dat het verwachte tempo van dataverwerking omhooggaat en dat de invloed van de actualiteit sterker wordt. Het omzetten van deze resultaten en rendementen naar daadwerkelijk meer inzicht, is een eerste belangrijke stap. Hoe houdt u dat zo eenvoudig en informatief mogelijk? En hoewel u technisch alles direct zichtbaar zou kunnen maken op de Mijn omgeving, is het dus ook belangrijk steeds de afweging te maken of dat wel in het belang van deelnemers is. Transparantie mag nooit een doel op zich worden. Het is een middel om deelnemers in staat te stellen de voor hen beste keuzes te maken.

2. De timing van handelingsperspectief

Een aan klantbediening gerelateerd aandachtspunt is het bieden van handelingsperspectief. In de DC-wereld is er – vanwege de hogere frequentie van veranderingen – vaak een grotere noodzaak om wijzigingen snel af te kunnen handelen. Goed handelingsperspectief op het juiste moment is dan belangrijk voor het rendement van deelnemers. Een voorbeeld is de waardeoverdracht: wanneer rendementen sneller fluctueren, kan het moment van waardeoverdracht financieel veel verschil uitmaken. Een belangrijk aandachtspunt is dus de timing en de manier waarop u deelnemers de mogelijkheid biedt om een keuze te maken.

3. Samenwerking met vermogensbeheer

In de DB-wereld is de relatie tussen pensioenfonds, pensioenuitvoering en vermogensbeheer anders dan in de DC-wereld. Zo leveren in de DB-wereld pensioenuitvoering en vermogensbeheer elk een eigen gegevensstroom aan een pensioenfonds aan. Als fondsbestuur besluit u vervolgens over eventuele toeslagen en kortingen. In de DC-wereld worden dat soort besluiten echter al van tevoren genomen en dichtgetimmerd in regels.

Wij zorgen er daarom nu al voor dat pensioen-uitvoering en vermogens direct onderling informatie kunnen uitwisselen. Dit zorgt voor een sneller proces en de mogelijkheid van *straight through processing*: compleet geautomatiseerde processen, waar geen handmatige controles of verwerkingen meer nodig zijn. Dat is niet alleen sneller, waardoor je bijna *realtime* resultaten zou kunnen tonen, maar ook minder foutgevoelig. Zo'n volautomatische DC-straat hebben wij samen met fintechbedrijf Ohpen gerealiseerd (zie ook kader).

Toch zullen er straks, in de wereld van de premie-regelingen, wel redenen zijn om alsnog een lijn tussen een pensioenfonds en vermogensbeheer te laten lopen. Zeker als het over de spr gaat. Bijvoorbeeld om het bestuur goed overzicht te geven van de samenhang tussen verschillende risico's en reserves.

Nieuwe samenwerking in DC-wereld: TKP en Ohpen

Samen met het Nederlandse fintechbedrijf Ohpen realiseerden we vorig jaar een zogenaamde DC-straat. Daarin verloopt de administratie van persoonlijke pensioen-beleggingsrekeningen – denk aan transacties bij premie-inleg of bij pensioneren – volautomatisch. Ohpen leverde de beleggings-administratiesoftware die bij banken al langer in gebruik is.

Doordat de administratieve processen, inclusief de beleggingsadministratie, nu van begin tot eind volautomatisch gaan, kunnen DC-deelnemers kiezen uit meer in- of uitstapmomenten en switchmomenten. Pensioenuitvoerders kunnen bovendien via de DC-straat eenvoudiger en op een flexibeler manier verschillende beleggingsproposities aanbieden aan werkgevers en hun werknemers.

Flexibele en robuuste pensioenuitvoering

Pensioen is te belangrijk om ingewikkeld te zijn, vinden wij. Daarom investeren wij in toegankelijke pensioendienstverlening. Zodat miljoenen deelnemers en ruim 100.000 werkgevers al jaren eenvoudig de juiste keuzes kunnen maken voor een financieel gezonde toekomst.

Met de komst van het nieuwe stelsel groeit ook het belang van een robuuste en flexibele pensioenuitvoering. Flexibel in de zin dat de administratie een grotere diversiteit aan contractvormen en toekomstige veranderingen aan kan. Robuust in de zin dat het ondanks al die flexibiliteit foutloos en stabiel presteert. Wij investeren al langer in de vernieuwing van onze DC-administratie, waardoor wij nu goed voorbereid zijn op het nieuwe stelsel.

Onderzoek en analyse

Onze expertise en kennis danken wij aan verschillende manieren van onderzoek. Ons Expertisecentrum zoekt actuele ontwikkelingen verder uit en duidt ze, zowel voor klanten als voor de sector. Zo onderzoekt dit team nu de manier waarop de nieuwe contractvormen goed uit te leggen zijn aan deelnemers en werkgevers. Daarnaast doen onze *customer experience*-specialisten diepgravend onderzoek naar de manier waarop deelnemers en werkgevers onze dienstverlening beleven.

Brede kennis en expertise

Als *multiclient* organisatie werken we voor alle soorten pensioenuitvoerders – opf, bpf, apf, ppi en verzekeraar – waardoor we ook in de breedte veel expertise op kunnen bouwen. Kennis en expertise die we graag met anderen delen. En daar heeft u ook veel aan. De ontwikkeling van onze diensten

en producten doen we niet alleen in eigen huis. Waar mogelijk zoeken we nieuwe strategische samenwerkingen. Een voorbeeld is Ohpen, de fintechonderneming met wie we samenwerken voor de *end-to-end* automatisering van de beleggingsadministratie. Met deze en andere samenwerkingen verrijken we niet alleen onze dienstverlening, maar ook onze kennis.

September 2022

Maak een afspraak

Wilt u meer weten over onze ervaring met DC-uitvoering, onze onderzoeken of de veranderingen onderweg naar het nieuwe stelsel? We gaan graag met u in gesprek. Neem contact op met ons Expertisecentrum of, als u klant bij ons bent, met uw accountmanager voor een afspraak.

tkppensioen.nl/expertise

